

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๑๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีต่าง ๆ และพิธีทางศาสนาในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

กราบเรียน/เรียน รอง นรม., รัฐ - นร., กระทรวง, กรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๘๖ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ด่วนที่สุด ที่ วธ ๐๒๐๔.๔/๑๑๗๔ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓

ตามที่ได้แจ้งข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓ ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเร่งดำเนินการป้องกัน ควบคุม แก้ไขปัญหา และบรรเทาผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาเพื่อทราบความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงวัฒนธรรมได้เสนอเรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีต่าง ๆ และพิธีทางศาสนาในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ไปเพื่อคณะกรรมการทราบความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอคณะกรรมการทราบแล้วเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๐๓ (อุษายาท) ๑๕๓๓ (สร้อยมุก)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

หมายเหตุ อัยการสูงสุด : จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง : จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
กรม, องค์การอิสระ

ด่วนที่สุด

ที่ ๖๕ ๐๒๐๔.๔/๑๑๓๕

กระทรวงวัฒนธรรม

๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร

เขตห้วยขวาง กทม. ๑๐๓๑๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีต่างๆ และพิธีทางศาสนาในสถานการณ์
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการ

ด้วยกระทรวงวัฒนธรรมขอเสนอ เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีอื่นๆ และพิธีทางศาสนาในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) มาเพื่อ
คณะกรรมการทราบ โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการตามที่กำหนดในพระราช
กฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) รวมทั้งเป็นการ
ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้
รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ซึ่งกำกับการบริหารราชการกระทรวงวัฒนธรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่อง
ดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

สืบเนื่องจากขณะนี้มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)
ในทุกทวีปทั่วโลก ซึ่งโรคดังกล่าวสามารถติดต่อโดยการแพร่กระจายละอองฝอยของเชื้อโรค เหมือนเชื้อกลุ่ม
ไข้หวัด และการสัมผัสสิ่งของที่ปนเปื้อนสารคัดหลั่ง โดยประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีจำนวนผู้ป่วยโรค
ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งช่วงเวลานับจากนี้ ประเทศไทยมีกำหนดการจัด
กิจกรรมตามเทศกาล ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีอื่น ๆ และพิธีทางศาสนา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีการรวมตัวของ
คนเป็นกลุ่มหรือการรวมตัวกันของคนหมู่มาก อาจมีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
๒๐๑๙ (COVID-19) ดังนั้น เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคดังกล่าว จึงควรเสนอคำแนะนำ
ในการปฏิบัติ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาชนในการจัดเทศกาล ประเพณีสงกรานต์
ประเพณีอื่น ๆ และพิธีทางศาสนา เพื่อสร้างความเข้าใจและการปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๑.๒ มติคณะกรรมการหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในคราวประชุมคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม
๒๕๖๓ ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเร่งรัดดำเนินการป้องกัน ควบคุม แก้ไขปัญหา และบรรเทา
ผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
ดังต่อไปนี้ ด้านการบริหารราชการแผ่นดินและอื่น ๆ ข้อ ๑ ด้านการป้องกันโรค/สุขภาพ ข้อย่อยที่ ๑.๗ ให้ส่วน
ราชการและหน่วยงานของรัฐขอความร่วมมือจากผู้ประกอบการภาคเอกชน หลีกเลี่ยงหรือเลื่อนการจัด
กิจกรรมที่มีการรวมตัวของประชาชนจำนวนมาก และอาจมีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคโดยไม่จำเป็น

/เซ็น การแข่งขัน...

เช่น การแข่งขันกีฬา การจัดคอนเสิร์ต และการจัดมหรสพ เว้นแต่ในกรณีที่มีผู้ประกอบการภาคเอกชน มีความจำเป็นต้องจัดกิจกรรมโดยไม่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้ดำเนินการตามมาตรการ เฝ้าระวังและป้องกัน ตามที่ กระทรวงสาธารณสุขกำหนดอย่างเคร่งครัด

๑.๒.๒ มติคณะกรรมการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ครั้งที่ ๑/ ๒๕๖๓ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓ มีมติให้เสนองดวันหยุดราชการช่วงสงกรานต์ โดยไม่เป็นวันหยุดราชการ และไม่ใช่วันหยุดงานของภาคเอกชน แต่จะชดเชยวันหยุดและสิทธิของผู้ใช้แรงงานในโอกาสอื่นต่อไปเมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

จากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ดังกล่าว รัฐบาล และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต่างๆ ได้มีการจัดทำมาตรการและแนวทางในการป้องกัน แก้ไข และเตรียมการรองรับกับสถานการณ์ของการระบาดที่อาจจะขยายวงกว้างขึ้น รวมถึงการดูแลคุ้มครองประชาชนในทุกภาคส่วน ทั้งนี้ ในส่วนของกระทรวงวัฒนธรรมได้ดำเนินการเพื่อเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) หรือ Coronavirus Disease 2019 ดังนี้

(๑) กำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการเฝ้าระวังและป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) หรือ Coronavirus Disease 2019 เพื่อความปลอดภัยและสุขอนามัยของข้าราชการและบุคลากรของกระทรวงวัฒนธรรม โดยได้แจ้งมาตรการดังกล่าวให้หน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงวัฒนธรรมทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพื่อเป็นการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) หรือ Coronavirus Disease 2019 และสอดคล้องกับมาตรการคำแนะนำของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

(๒) ผลิตสื่อและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) แก่หน่วยงาน บุคลากรในสังกัด ภาครีหรือข่ายทางวัฒนธรรมและชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร จำนวน ๒๒,๒๘๙ ชุมชน ทั่วประเทศ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง

(๓) ส่งเสริมให้ชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร และภาครีหรือข่ายทางวัฒนธรรมทั่วประเทศ ร่วมสนับสนุนการผลิตหน้ากากอนามัย ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และการจัดทำหน้ากากอนามัยเพื่อการป้องกันตนเองของกระทรวงมหาดไทย โดยมีศักยภาพการผลิตประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ ชิ้น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ขณะนี้สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม การจัดงานหรือกิจกรรมใดๆ ที่เป็นการรวมตัวของคนเป็นกลุ่มหรือการรวมตัวกันของคนหมู่มาก อาจเป็นสาเหตุของการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ควรเสนอคำแนะนำเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีอื่นๆ และพิธีทางศาสนาในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ให้คณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

มีความเร่งด่วนมาก เนื่องจากเป็นสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและชีวิตของประชาชน กระทรวงวัฒนธรรมจึงขอความอนุเคราะห์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีอื่นๆ และพิธีทางศาสนาในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) กราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบในการประชุมคณะรัฐมนตรีในโอกาสแรก

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริง

กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ครั้งที่ ๑/ ๒๕๖๓ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓ มีมติให้เสนองดวันหยุดราชการช่วงสงกรานต์ โดยไม่เป็นวันหยุดราชการและไม่เป็นวันหยุดงานของภาคเอกชน แต่จะชดเชยวันหยุดและสิทธิของผู้ใช้แรงงานในโอกาสอื่นต่อไป เมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ ดังนั้น เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคดังกล่าว จึงขอเสนอ คำแนะนำในการปฏิบัติ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาชนเกี่ยวกับจัดเทศกาล ประเพณี สงกรานต์ ประเพณีอื่น ๆ และพิธีทางศาสนา เพื่อสร้างความเข้าใจและการปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๔.๑ คำแนะนำการปฏิบัติโดยทั่วไปในการจัดกิจกรรมตามเทศกาล ประเพณีต่างๆ และพิธีทางศาสนา โดยควรงดเว้น หรือเลื่อนกำหนดการจัดงานเทศกาล งานประเพณี หรืองานอื่นใดที่มีการรวมตัวของคนเป็นกลุ่มหรือการรวมตัวกันของคนหมู่มากไปก่อน หากเป็นงานจำเป็นที่ไม่สามารถเลื่อนออกไปได้ เช่น งานศพ ควรดำเนินการมาตรการของรัฐบาลและกระทรวงสาธารณสุขกำหนด รวมถึงควรเน้นแบบแผน ที่ปฏิบัติที่เป็นคุณค่าและสาระที่ถูกต้อง และตระหนักถึงสุขภาวะและความปลอดภัยของคนในชุมชน และหากพื้นที่ใดที่รัฐบาล หรือกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้เป็นพื้นที่งดเว้นการจัดกิจกรรมใดๆ ให้ปฏิบัติตามประกาศดังกล่าวโดยเคร่งครัด ทั้งนี้ ควรส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมไทยอันดีงาม และไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เช่น การสวัสดีและไหว้แบบไทย

๔.๒ คำแนะนำสำหรับเทศกาลประเพณีสงกรานต์ในปี ๒๕๖๓ เป็นการเฉพาะ ดังนี้

(๑) การสืบสานคุณค่าสาระในประเพณีสงกรานต์แบบไทยหรือท้องถิ่น โดยงดเว้นการจัดงานสงกรานต์ในทุกระดับและปฏิบัติเฉพาะภายในครัวเรือนเท่านั้น เช่น ทำบุญตักบาตร สรงน้ำ พระพุทธรูป รดน้ำขอพรผู้ใหญ่ โดยสมาชิกในครอบครัวเข้าร่วมกิจกรรม สำหรับสมาชิกที่เดินทางไปทำงานต่างถิ่น ควรงดการเดินทางกลับภูมิลำเนา ในช่วงเวลาที่มีการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาออกไปก่อน โดยอาจจะแสดงความสัมพันธ์ต่อครอบครัวและเครือญาติผ่านทางระบบสื่อสารสมัยใหม่ อาทิ โทรศัพท์ หรือสื่อสังคมสมัยใหม่ (Social Media) เช่น facebook Line ฯลฯ

(๒) การปฏิบัติตน สมาชิกที่ร่วมกิจกรรมในครัวเรือนควรแต่งกายให้มิดชิด สวมใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือด้วยแอลกอฮอล์เจล หรือด้วยน้ำสะอาด และสบู่เหลว กรณีการรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ ควรตระหนักว่าการรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ที่เป็นผู้สูงอายุที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ อาจเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคต่าง ๆ ได้ง่าย ทั้งนี้ การทำความสะอาดบ้านเรือน ควรสวมใส่ถุงมือ สวมใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือให้สะอาดด้วย และควรหลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมที่มีการรวมตัวของคนเป็นกลุ่มหรือการรวมตัวกันของคนหมู่มาก หรือในพื้นที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค รวมทั้งงดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเสพของมีนเมาทุกชนิด ทั้งนี้ควรคำนึงถึงการมีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคม โดยไม่ประพฤติปฏิบัติในลักษณะที่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคตามคำแนะนำและมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขโดยเคร่งครัด

/๕. ข้อเสนอ...

๕. ข้อเสนอของกระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมจึงขอเสนอ เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีต่างๆ และพิธีทางศาสนาในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) มาเพื่อ คณะรัฐมนตรีทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิทธิพล คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทร ๐ ๒๒๐๙ ๓๕๓๐-๑
โทรสาร ๐ ๒๒๐๙ ๓๕๒๔

สำเนาถูกต้อง

สรวรรณ

(นางสาวสร้อยมุก เมืองนาว)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๘ ส.๓. ๖๓

คำแนะนำการปฏิบัติเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณี และพิธีทางศาสนา
ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

สืบเนื่องจากขณะนี้มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในทุกทวีปทั่วโลก ซึ่งโรคดังกล่าวสามารถติดต่อโดยการแพร่กระจายละอองฝอยของเชื้อโรค เหมือนเชื้อกลุ่ม ไข้หวัด และการสัมผัส สิ่งของที่ปนเปื้อนสารคัดหลั่ง โดยประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีจำนวนผู้ป่วยโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในขณะนี้ นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการกำหนดมาตรการต่าง ๆ โดยให้มีการบูรณาการความร่วมมือ ทุกภาคส่วน ในการคัดกรอง เฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคอย่างเข้มข้น โดยขอให้ประชาชนให้ความร่วมมือ และปฏิบัติตามคำแนะนำต่าง ๆ เพื่อความปลอดภัยทั้งของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งลดผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ และสังคม

กระทรวงวัฒนธรรมเห็นว่า การจัดกิจกรรมตามเทศกาล ประเพณี และพิธีทางศาสนา เป็นกิจกรรมที่มีการรวมตัวของคนหมู่มาก อาจเกิดความเสี่ยงของการแพร่ระบาดในโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคดังกล่าว จึงกำหนดข้อแนะนำในการปฏิบัติสำหรับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาชนที่มีความประสงค์จัดงานในเทศกาล ประเพณี และพิธีทางศาสนา ดังนี้

๑. คำแนะนำการปฏิบัติโดยทั่วไป

การจัดกิจกรรมตามเทศกาล ประเพณี หรือพิธีทางศาสนา ควรเน้นแบบแผนปฏิบัติที่เป็นคุณค่า และสาระที่ถูกต้องของงานนั้นๆ เป็นสำคัญ หากกิจกรรมใดที่มีการปฏิบัติเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ควรลดทอนกิจกรรม หรืองดเว้น หรือปรับเปลี่ยนการปฏิบัติที่มีความเสี่ยงโดยไม่เกิดผลกระทบ หรือความเสียหายต่อคุณค่าและสาระสำคัญตามความเหมาะสม ทั้งนี้ หากพื้นที่ใดที่รัฐบาลหรือกระทรวง สาธารณสุขประกาศให้เป็นพื้นที่งดเว้นการจัดกิจกรรมที่มีการรวมตัวของคนหมู่มาก ให้งดเว้นการจัดกิจกรรม ตามประกาศดังกล่าว โดยเคร่งครัด ทั้งนี้ ควรส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมไทยอันดีงาม และไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เช่น การสวัสดีและไหว้แบบไทย เป็นต้น

๒. คำแนะนำสำหรับผู้จัดและผู้เข้าร่วมงานเทศกาล ประเพณี พิธีทางศาสนาต่างๆ ไป

๒.๑ กรณีผู้จัดงาน

- คำนึงถึงขนาดของพื้นที่การจัดงาน โดยผู้เข้าร่วมงานไม่เบียดเสียดหรือแออัด เพื่อเป็นการ ป้องกันและหลีกเลี่ยงการเสี่ยงต่อการติดเชื้อ การแพร่ระบาดของโรคในหมู่ผู้ร่วมงาน

- จัดบริการพยาบาลสำหรับตรวจวัดไข้ เพื่อคัดกรองผู้เข้าร่วมงาน พร้อมติดสัญลักษณ์ติดตัวที่แสดง ให้เห็นว่าผู้ร่วมงานผ่านจุดคัดกรองแล้ว

- หากมีการบริการอาหาร เครื่องดื่ม ควรจัดพื้นที่สำหรับรับประทานอาหารที่ไม่แออัด หรือ เบียดเสียดกัน และต้องจัดอุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารแยกเป็นรายบุคคลอย่างชัดเจน เช่น จาน ช้อน ส้อม แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ หรือจัดเป็นอาหารกล่องแจกจ่ายให้กับผู้ร่วมงาน

- ให้ผู้ประกอบการ หรือพนักงานเสิร์ฟอาหารทุกคนควรสวมใส่หน้ากากอนามัย ภาชนะที่ใส่ อาหารควรมีฝาปิดมิดชิด ป้องกันละออง เสมหะ น้ำลาย งดจัดเลี้ยงแบบบุฟเฟต์

- จัดให้มีแอลกอฮอล์เจล น้ำสะอาดสำหรับผู้เข้าร่วมงาน อาทิ จุดทางเข้างาน ห้องสุขา จุดบริการ อาหาร และเครื่องดื่ม โดยประชาสัมพันธ์ให้ผู้เข้าร่วมงานล้างมือ/ ทำความสะอาด ทั้งก่อนและหลังจาก เสร็จสิ้นการเข้าร่วมงาน

- ทำความสะอาดอุปกรณ์ และพื้นที่ในบริเวณการจัดงาน ที่ผู้เข้าร่วมงานต้องสัมผัสบ่อยๆ หรือใช้ ร่วมกันเป็นจำนวนมาก รวมทั้งพื้นที่โดยรอบการจัดงาน เช่น ราวบันได ลูกบิดประตู ลิฟต์ ห้องน้ำ

- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ และให้มีพิธีกร เพื่อแนะนำการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค ทั้งในบริเวณสถานที่จัดงานและบริเวณโดยรอบสถานที่จัดงาน ทั้งนี้ ให้สอดคล้องกับผู้เข้าร่วมงาน อาทิ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาท้องถิ่น เป็นต้น

- ไม่ควรจัดกิจกรรมเทศกาล ประเพณีและพิธีทางศาสนาที่ทำให้เกิดการรวมตัวของคน เป็นกลุ่มหรือ การรวมตัวกันของคนหมู่มาก

- ไม่ควรใช้สถานที่จัดงานที่แออัดหรือให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมต้องนั่งหรือยืนเบียดเสียดกันเป็นเวลานาน หรือกิจกรรมที่ต้องคลุกคลีใกล้ชิด

- ไม่อนุญาตให้ผู้ที่มีอาการป่วยอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ตัวร้อน ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ ปวดเนื้อปวดตัว หายใจเหนื่อยหรือหายใจลำบาก หรือผู้ที่เดินทางกลับมาจากพื้นที่เสี่ยงหรือประเทศกลุ่มเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด ๒๐๑๙ (COVID-19) ตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุขที่ยังกักกันตัวไม่ครบ ๑๔ วัน เข้าร่วมงาน

- งดบริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และของมีนมมาทุกชนิด

๓. กรณีผู้เข้าร่วมงาน

- แต่งกายให้มิดชิดเตรียมอุปกรณ์ป้องกัน เช่น หน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์เจล เข้าร่วมงาน

- ปฏิบัติตามหลักสุขอนามัย ล้างมือบ่อยๆ ด้วยแอลกอฮอล์เจล หรือด้วยน้ำสะอาด และสบู่เหลว รับประทานอาหารที่ปรุงสุกและยังร้อน ใช้ภาชนะและอุปกรณ์รับประทานอาหาร และเครื่องดื่มแยกเฉพาะบุคคล เช่น จาน ช้อน ส้อม แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ

- เมื่อกลับจากการเข้าร่วมงาน ให้ล้างมือโดยทันที หรืออาบน้ำชำระล้างร่างกาย และเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย

- ไม่ควรเข้าร่วมงานหากมีอาการป่วย เช่น ตัวร้อน ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ ปวดเนื้อปวดตัว หายใจเหนื่อยหรือหายใจลำบาก และให้รีบไปพบแพทย์

- ไม่ควรเข้าร่วมงาน หากทราบว่าตนเองเดินทางมาจาก และ/หรือ สัมผัสกับผู้ที่เดินทางมาจาก ประเทศที่เป็นเขตติดโรคติดต่ออันตราย กรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ให้รีบใส่หน้ากากอนามัย และเข้าพบหน่วยงานสาธารณสุขทันที เพื่อการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง

- ไม่ควรใช้อุปกรณ์หรือของใช้ส่วนตัวร่วมกับบุคคลอื่น อาทิ เสื้อผ้า ผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดหน้า จาน ช้อน แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ

- ไม่คลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ร่วมงานอื่นๆ ที่ไม่มีการป้องกันตนเอง หรือมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการแพร่เชื้อโรค เช่น ไม่สวมใส่หน้ากากอนามัย หรือมีอาการไอ จาม ในขณะที่ร่วมงาน เป็นต้น

- งดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และงดเสพของมีนมมาทุกชนิด เพราะอาจนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคได้ง่าย

๓. ข้อปฏิบัติสำหรับเทศกาลประเพณีสงกรานต์ในปี ๒๕๖๓

ประเพณีสงกรานต์เป็นประเพณีการเฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่ที่ยึดถือปฏิบัติมาแต่โบราณ มีการจัดกิจกรรมต่างๆ อาทิ ทำความสะอาดบ้านเรือน ทำบุญตักบาตรตอนเช้า ก่อเจดีย์ทราย สรงน้ำพระพุทธรูปในบ้านและที่วัด และรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ รวมถึงการเล่นรดน้ำ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์กับญาติมิตรสหายและการละเล่นรื่นเริงอื่น ๆ โดยในช่วงสงกรานต์ตามประเพณีนิยมของแต่ละท้องถิ่นอาจไม่ตรงกัน รวมทั้งมีแนวปฏิบัติที่อาจจะแตกต่างกันตามประเพณีนิยมของแต่ละท้องถิ่นนั้น ๆ

เนื่องจากประเพณีสงกรานต์เป็นประเพณีที่มีกิจกรรมการรวมตัวของคนเป็นกลุ่มหรือการรวมตัวกันของคนหมู่มาก ประกอบกับแนวทางปฏิบัติตามประเพณีบางอย่าง อาจมีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ดังนั้น กระทรวงวัฒนธรรมจึงเห็นว่า เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคดังกล่าว จึงควรเน้นการสืบสานคุณค่าสาระในประเพณีสงกรานต์แบบไทยหรือท้องถิ่น โดยปฏิบัติเฉพาะภายในครอบครัวหรือครัวเรือน ดังนี้

- การสืบสานคุณค่าสาระในประเพณีสงกรานต์แบบไทยหรือท้องถิ่น โดยงดเว้นการจัดงานสงกรานต์ในทุกระดับ แต่ให้ปฏิบัติเฉพาะภายในครัวเรือนเท่านั้น เช่น ทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระพุทธรูป รดน้ำขอพรผู้ใหญ่ หรือการปฏิบัติตามประเพณีนิยมของแต่ละท้องถิ่น โดยปฏิบัติเฉพาะภายในครัวเรือนของสมาชิกในครอบครัว หรือเปลี่ยนเป็นการรดน้ำขอพรผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์

- กรณีท้องถิ่นใดที่มีแบบแผนการปฏิบัติตามประเพณีนิยมที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ควรลดทอนกิจกรรม หรืองดเว้น หรือปรับเปลี่ยนการปฏิบัติที่มีความเสี่ยงดังกล่าว โดยไม่เกิดผลกระทบ หรือความเสียหายต่อคุณค่า และสาระสำคัญ ของประเพณีตามความเหมาะสม

- สมาชิกในครอบครัวที่ร่วมกิจกรรม ควรแต่งกายให้มิดชิด สวมใส่หน้ากากอนามัย หรือหน้ากากผ้า ล้างมือด้วยแอลกอฮอล์เจล หรือด้วยน้ำสะอาด และสบู่เหลว ทั้งก่อนและหลังทำกิจกรรม

- กรณีการรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ ควรใช้น้ำสะอาด รวมทั้งระมัดระวัง และตระหนักว่าการรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ที่เป็นผู้สูงอายุที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ อาจเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคต่าง ๆ ได้ง่ายกว่าคนทั่วไป หรือเปลี่ยนเป็นการขอพรผ่านทางโทรศัพท์ หรือช่องทางสื่อสังคมออนไลน์

- ทำความสะอาดบ้านเรือน สวมใส่ถุงมือ สวมใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือให้สะอาดด้วยแอลกอฮอล์เจล หรือด้วยน้ำสะอาดและสบู่เหลว เพื่อป้องกันเชื้อโรค

- ควรมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม โดยงดเว้นการเดินทางกลับภูมิลำเนา หรือเดินทางไปในพื้นที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค และการเข้าร่วมกิจกรรมที่มีการรวมตัวของคนเป็นกลุ่มหรือการรวมตัวกันของคนหมู่มาก หากต้องการแสดงความปรารถนาดีต่อกัน หรือขอพรผู้ใหญ่ หรือแสดงความกตัญญูแก่เวทีเนื่องในโอกาสประเพณีสงกรานต์ ควรใช้การสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์ หรือช่องทางสื่อสังคมออนไลน์

**อย่างไรก็ตาม หากรัฐบาลหรือกระทรวงสาธารณสุขมีการประกาศมาตรการในการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่แตกต่างไปจากข้อควรปฏิบัตินี้ ขอให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ถือปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวด้วย

